

Esmakordselt saavad kõik emakakaelavähi sõeluuringule kutsutud naised teha testi ka kodus

Tervisekassa
PRESSITEADE
23.01.2024

Tervisekassa ootab sel aastal emakakaelavähi sõeluuringule ligi 75 000 naist vanuses 30–65 aastat. Kui varasemalt pakuti kodutestimise võimalust vaid aasta teises pooles, siis tänavu on võimalik kodus testi teha kõigil sihtrühma kuuluvatel naistel terve aasta vältel. Aasta esimeste nädalatega on testi endale koju tellinud juba üle 1000 naise.

„Senine kogemus on näidanud, et naised on kodus testimise hästi vastu võtnud. Seetõttu pakume sel aastal seda võimalust juba aasta algusest kõigile emakakaelavähi sõeluuringule kutsututele,“ sõnab Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht **Maria Suurna**. Selleks, et sõeluuringus osalemist muuta veelgi mugavamaks ja kättesaadavamaks, on Tervisekassa koostöös Tervise Arengu Instituudiga pakkunud 2020. aastast kliinikus proovi andmise kõrval kodutestimise võimalust.

“Kodus testi tegemine on paljude jaoks mugav lahendus, kuna hoiab kliinikusse mineku arvelt aega kokku, seda saab teha privaatsetl, endale sobival ajal ja kohas” ütleb Lääne-Tallinna keskhaigla naistekliiniku ülemarst-juhataja ja naistearstide seltsi president **Piret Veerus**. Esialgsetel andmetel tegi eelmisel aastal emakakaelavähi sõeluuringu kodutesti üle 5000 naise, mis tähendab, et kodutestimise lahenduse kasuks otsustas iga kümnes sõeluuringul osaleja. Tegelik kodutestijate arv on aga ilmselt suuremgi, sest 2023. aastal sõeluuringu sihtrühma kuulunud naised saavad testi laborisse saata veel jaanuari lõpuni. „Testi on lihtne teha ning see on sama usaldusväärne kui tervishoiutöötaja poolt võetud proovid,“ kinnitab Veerus. Tasuta kodutesti komplekti saavad sõeluuringu sihtrühma kuuluvad inimesed tellida [tellimiskeskonnast](#) või küsida Viljandi, Valga, Võru, Põlva ja Ida-Viru maakonna apteekidest.

Tervisekassa juhib jaanuaris ehk emakakaelavähi teadlikkuse kuu raames kampaaniaga „Elav tõestus“ tähelepanu vähi ennetamise ning varase avastamise olulisusele. Sõeluuringuga tuvastatakse HPV nakkust, mis on emakakaelavähi peamine tekkepõhjus.

„Tänu sõeluuringule saab võimalikud rakumuutused ja vähieelsed seisundid avastada varakult, mil need on hästi ravitavad,“ selgitab Suurna. Lisaks regulaarsele sõeluuringul osalemisele saab vähki haigestumist ennetada õigeaegse HPV vastase vaksineerimisega. Vaatamata sellele, et emakakaelavähk on ennetatav, diagnoositakse Eestis igal aastal keskmiselt 160 emakakaelavähi esmast juhtu ning aastas sureb haiguse tõttu umbes 60 naist. Teiste Euroopa riikidega võrreldes on Eestis emakakaelavähki suremuse ja haigestumuse näitajad ühed suurimad.

„Tänavuse teavituskampaania „Elav tõestus“ keskmesse on toodud vähktõvest paranenud inimesed, kelle lootustandvad ja julgustavad lood kinnitavad, et varakult avastatud vähk on ravitav,“ selgitab Suurna. Emakakaelavähi sõeluuringu kutsub sihtrühma naisi osalema Marit, kel

avastati kaks aastat tagasi sõeluuringu käigus teise staadiumi emakakaelavähk. Tänu sõeluuringule saadi haigusele piisavalt vara jaole ning ravi oli seetõttu tulemuslik. Tänapäevaks on Marit paranenud.

Kes on 2024. aastal sõeluuringule kutsutud?

Eestis kutsutakse emakakaelavähi sõeluuringule naisi vanuses 30–65 iga viie aasta tagant. 2024. aastal on tasuta emakakaelavähi sõeluuringule oodatud ravikindlustatud ja ravikindlustamata naised sünniaastatega 1959, 1964, 1969, 1974, 1979, 1984, 1989 ja 1994.

Sihtrühma kuuluvad naised võivad uuringule registreerida digiregistratuuris või võttes telefoni teel ühendust sobiva tervishoiuasutusega. Kodutesti saab tellida veebikeskkonnast hpv.synlab.ee või küsides testikomplekti Viljandi, Valga, Võru, Põlva ja Ida-Viru maakonna apteekidest. Kutse on ühtlasi leitav Terviseportaalist <https://www.terviseportaal.ee/> (Vastuvõetud →Saatekirjad). Sõeluuringul saab osaleda terve aasta vältel ega pea selleks jääma personaalset kutset e-posti või kirja teel ootama.